

Литература:

1. О внесении изменений в Хозяйственный процессуальный кодекс Украины: Законопроект № 0893 от 23 ноября 2007 г.
2. Отнять и передать // Юридическая практика. – №530 (8), от 19.02.2008г.
3. Василий Онопенко отстаивает право на суд // Коммерсантъ, №27 от 19.02.2008г.
4. Новый Хозяйственный процессуальный кодекс готов к обсуждению // Деловая неделя, от 29.02.2008г.

ЩОДО ЗМІСТУ ЗАЯВИ ПРО ПЕРЕГЛЯД СПРАВИ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ В ГОСПОДАРЬСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ

*Аспірант кафедри адміністративного та господарського права
Степанов С.В.*

Аналіз розділу XIII ГПК України щодо перегляду судових актів за нововиявленими обставинами вказує на серйозні недоліки в регулюванні даного виду провадження.

Повноваженнями на порушення провадження за нововиявленими обставинами судді господарського суду, інші посадовці цього суду не володіють. Виявивши при ознайомленні із справою підстави для перегляду судового акта за нововиявленими обставинами, вказані особи мають право лише поінформувати про це, у тому числі і прокурора, що пред'являв позов на захист державного інтересу, осіб, що беруть участь в справі.

Цікавим і правильним представляється досвід Російської Федерації з цього приводу. Зокрема, ст. 193 АПК РФ закріплює, що заява про перегляд подається:

- а) у господарський суд першої інстанції, якщо переглядаються рішення і ухвали даного суду;
- б) у апеляційну інстанцію, якщо переглядається судовий акт цієї інстанції;
- в) відповідно в касаційну або наглядову інстанції господарського суду, якщо переглядаються їх судові акти.

ГПК встановлює єдиний двомісячний строк для всіх осіб, що беруть участь в справі, протягом якого вони можуть звернутися із заявою про перегляд судового акта за нововиявленими обставинами. Цей строк за юридичною природою є процесуальним і за загальними

правилами на прохання сторін та інших учасників справи може бути відновлений господарським судом, якщо останній визнає, що строк був пропущений з поважної причини. В протилежному випадку порушення строку слугує підставою для повернення заяви заявнику.

Двомісячний строк обчислюється з того дня, коли особі стало відомо про нововиявлену обставину. Якщо нововиявлена обставина пов'язана з вироком, судовим рішенням, ухвалою чи постановою іншого органу, обчислення даного строку відповідно проводиться з дня вступу в законну силу вироку чи іншого судового акту або винесення державним або іншим органом акту, протилежного за своїм змістом тому, на якому було заснований переглядуваний судовий акт.

АПК РФ, як і ГПК України, не встановлює обов'язкової форми для заяв про перегляд судових актів за нововиявленими обставинами. Але відсутність чітко закріплених положень з цього приводу створюють зайві складнощі в ході користування означеним інститутом.

Тому вважаємо за доцільне закріпити в чинному ГПК, що для розгляду заяви її повинно бути складено таким чином, щоб із неї було видно: до якого господарського суду заява подається, хто порушує питання про перегляд та про перегляд якого судового акту йде мова і по яких підставах, якими доказами підтверджується факт нововиявлених обставин. У заяві повинно бути вказано також час, коли заявнику стала відома обставина, що послужила підставою для перегляду.

Заявник зобов'язаний направити іншим особам, що беруть участь у справі, копії своєї заяви і прикладених до неї документів, які у них відсутні. З цього витікає, що до заяви повинні додаватися документи, що підтверджують направлення копії заяви іншим особам, які беруть участь у справі, а у разі неприкладення до заяви документів, що підтверджують таке направлення, суд також повинен повернути заяву без розгляду.

З цього випливає, що стадія перегляду господарських справ за нововиявленими обставинами на даний час недостатньо врегульована, що, з одного боку, створює можливості для зловживання учасниками процесу своїми процесуальними правами, а з іншого – рідким використанням даного інституту для поновлення своїх прав та законних інтересів.